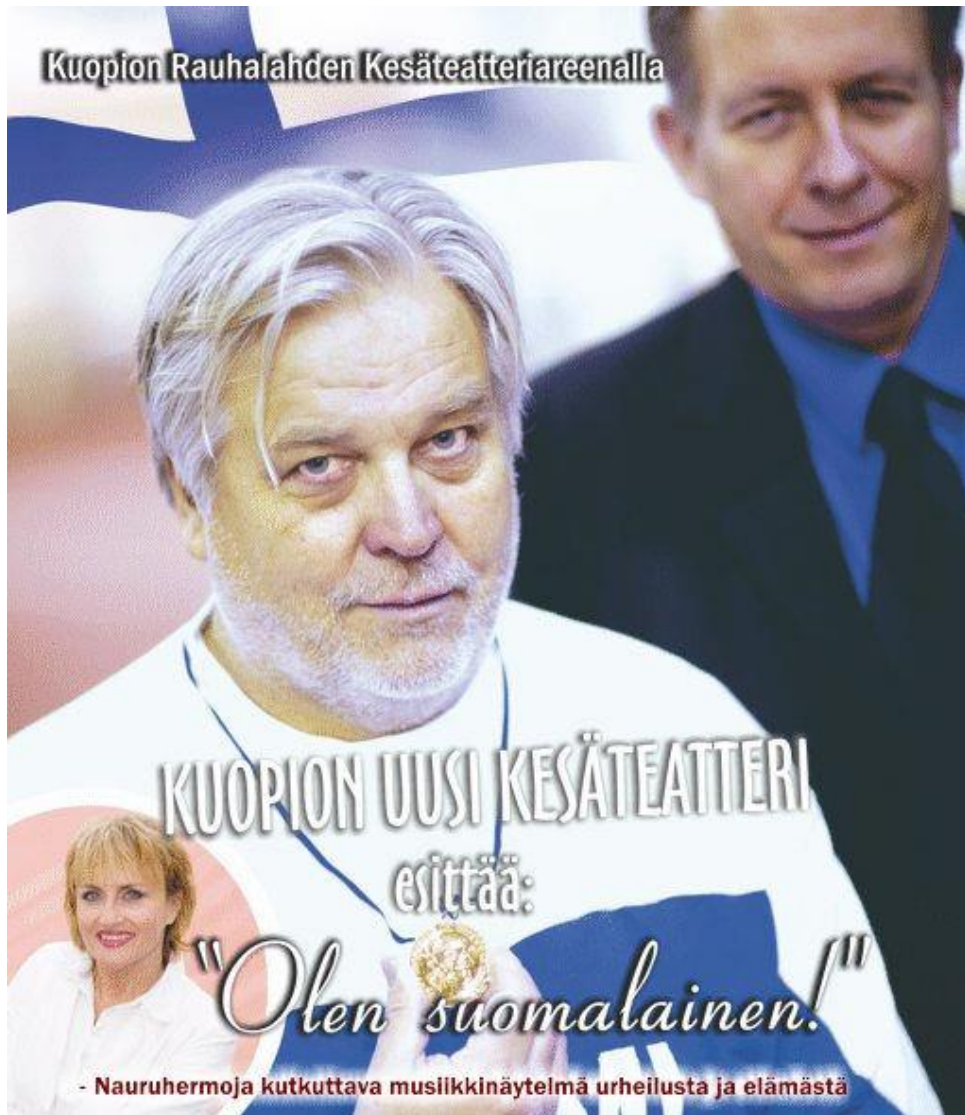

Johanna Keinänen - Sami Kojonen - Kimmo Virtanen

Olen suomalainen!

Urheilullinen musiikinäytelmä

Versio 3.4

Tahtiteatteri

Kuopion Uusi Kesäteatteri

Henkilöt

Voitto Suomalainen
Birgit Stockmann-Suomalainen
Elina Suomalainen
Akseli Koskela, Elinan poikaystävä
Esko Patola, Elinan valmentaja
Hannes Kolehmainen
Paavo Nurmi
Tapio Rautavaara
Seppo Rätty
Elmo
Mikael Granlund
Keke Rosberg
Lasse Viren
Atik Ismail
Urheilutoimittaja
Juha Mieto
Marja-Liisa Kirvesniemi
Matti Nykänen

Jahhtiteatteri
Kuopion Uusi Kesäteatteri

1.kohtaus

Voitto Suomalainen kävelee yleisön eteen, kunto ei ole ihan kohdallaan, puuskuttaa jo ennen lähtöä.

VOITTO:

(Yleisölle) Terve. Minä olen Voitto Suomalainen ja minä olen juossut joka vuosi tähän aikaan 10 000 metriä Lasse Virenin Munchenin olympiakullan kunniaksi. Tänään on taas 27.6 ja mikään ei estä minua osallistumasta tähän Voitto Suomalaisen, eli minun kuntosuorituskauden päätapahtumaan.. Onhan ne sitä yrittäneet.. Millon vedonneet että pienessä kuumeessa ei sais juosta.. On tähän mahtunu rippijuhlia, lakkiaisia ja appiukkokin kuoli piruuttaan niin, että hautajaiset jouduttiin järjestämään 27.6. Mutta aina on Voitto juossut ja juoksee nytkin!
Paikoillenne...(ottaa pumpusta)..valmiit...(ottaa vielä enemmän pumpusta)..Paikoillenne...(ottaa tosi lujaa pumpusta)...Ai...(pitelee rintaansa)

2. Kohtaus

Paavo Nurmi ja Hannes Kolehmainen juoksevat lavalle.

VOITTO:

(Yleisölle) Paavo Nurmi ja Hannes Kolehmainen..Minähän nään harhoja! Oonkohan minä juoksukunnossa?

HANNES KOLEHMAINEN:

Että mitenkä?

PAAVO NURMI:

Ei kai Voitto Suomalainen meinaa
luovuttaa! Luovutinko minä
Yhdeksäntoista sataa
kaksikymmentä kaksi? En! Minä
Paavo Nurmi, paransin Hannes
Kolehmaisena viidentuhannen
metrin maailmanennätystä, jota
pidettiin mahdottomana rikkoa,
sekunnilla ja kuudella
kymmenyksellä.

HANNES KOLEHMAINEN:

Myötätuuli ja paremmat kengät..

VOITTO:

(Yleisölle) Minusta on tullut
harhainen! Ehkä pysyvästi.

PAAVO NURMI:

Jaksaa, Voitto jaksaa!

VOITTO:

Voitto ei nyt taida jaksaa..

PAAVO NURMI:

Voitto jaksaa! Vai etkö usko miestä,
josta on lyöty mitaleja, julkaistu
postimerkkejä, veistetty patsas,
nimetty teitä ja yksi planeettakin.

HANNES KOLEHMAINEN:

Minä en sitten koskaan suanunna
ommoo lanneetta, tai ies
postimerkkiä.

PAAVO NURMI:

Äläs nyt.. onhan sinulla kuitenkin
oma katu..

HANNES KOLEHMAINEN:

Ihan on mutkanen pikku pätkä,
 hesburgerin ja jähallin välissä.
 Mutta Voitto nyt Leuka pystyyn ja
 rinta ulos. Ja sitten anna tulla, ihan
 syvämmestä asti.

**Biisi: Tämä taivas, tämä maa (Voitto, Nurmi, Kolehmainen, kaikki
 avustajat suomalaisina arkkityyppeinä: marjastaja, kalastaja,
 lumenkoolaaja etc.)**

Tääll' on pelloiksi kuokittu soita,
 Täällä korpia raivattu on.
 Tätä kansaa ei vastukset voita,
 Se on sitkeä, taipumaton.
 Aina uudestaan kyntää ja kylvää se
 maan,
 Pistää pettua leipään, jos tarvitaan.
 Kunnes kerran sen uurastus
 palkkansa saa,
 Sadon kultaisen kantaa maa.

refrain:

Tämä taivas, tämä maa,
 Sillä arvoa on pysyvää.
 Tämä taivas, tämä maa
 Sukupolvelta toiselle jää.

Talvet pitkät on ankarat täällä,
 Pellot peittelee hanki ja jää.
 Töitä tehtävä on joka säällä,
 Vaikka kylmääkin ois, pimeää.
 Kevään tullen, kun aurinko yön
 alistaa,
 Silloin versovat ruohot ja kukkii
 maa.
 Silloin Pohjolan valkeat yöt lumooa,
 Valon voimia ihminen saa.

refrain

Synnyinlahjaksi saatu on voimaa,

Josta muualla puutetta on.
 Joka Suomea köyhäksi soimaa,
 Sisu sille on tuntematon.
 Vaikka taipuisi, taitu ei kuitenkaan,
 Katajaista se on ja se kestää vaan.
 Kiven harmajan kautta se tien
 puhkaisee,
 Ajat vaikeatkin hallitsee.

2.Kohtaus

PAAVO NURMI:

No, Voitto, lähdetääs, ihan kevyttä
 rullaavaa askelta, minä ja Hannes
 ollaan sulle jäniksinä...

Paavo lähtee täysillä

VOITTO:

Joko se pamahti?

HANNES KOLEHMAINEN:

Varasti, mokomakin
 ammattilainen.. Voitto, en minä olisi
 juossunna Suomea
 maailmankartalle, jos olisin
 ensimmäisen vastoinkäymisen
 kohdalla heittännä piikkarit
 narikkaan.

VOITTO:

(Yleisölle) Pakko se on kai juosta
 jos Flying Finn Ja smiling
 savolainen on jäniksinä ja koko
 Suomen kansa kannustaa.

HANNES KOLEHMAINEN:

Naatitaan, naatitaan.

Miehet juoksevat näkymättömiin.

3. Kohtaus

Elina harppoo näkyville hääpuku päällä ja lenkkarit jalassa.

ELINA:

Akseli! Tuutko teippaamaan?

AKSELI:

Kyllä meillä Elina voi ihan hyvin olla urheiluteema. Ei se haittaa. Onhan se urheilu munikin elämää kun se on sunkin..

ELINA:

Ota nyt se kuva.

AKSELI:

Ja riisin heitto muuten ei missään nimessä, pulut saa niistä ähkyn...

ELINA:

Ota se kuva.

AKSELI:

Aattelin että jos vieraat puhaltas saippuakuplia...

ELINA:

Ota nyt se kuva.

AKSELI:

Tai mitä aattelet oisko joku keihäskuja..

ELINA:

Otatko sen kuvan.

AKSELI:

tai jos vieraila olis ne sellaset vuvuzelat eiks ne oo niinku nykysin suosittuja urheilukatsomoissa...

ELINA:
(huutaa). OTA NYT SE KUVA!

AKSELI:
(Hyvin loukkaantuneena) Ei tarvi huutaa..

ELINA:
(Yrittää hyvittää) Hihoista ahdas mutta muuten eiks tää oo ihan hyvä.. Mitä sä oikein tuijotat. Avaatko nää hakaset niin päästään teippaamaan.

AKSELI:
Elina Suomalainen, sinä oot kaunis.

ELINA:
Akseli Koskela, et rupee nyt itkemään. Nilkka

Akseli polvistuu teippaamaan Elinan nilkkaa

AKSELI:
Aika turvoksissa. Onko miten kipee.

ELINA:
Mä pistän vielä jäätä kentällä siihen. Älä paa ihan superkireelle.

AKSELI:
Mites se akilles.

ELINA:
Otin buranan ja pistin kylmägeelin siihen. Kyllä se kestää.

Akseli teippaa Elinan polven.

AKSELI:

Katottasko huomenna sitten läpi ne pitopalvelujen tarjoukset. Niissä on aika iso haarukka.

ELINA:

Joo joo. Sitten olkapää.

AKSELI:

Laittoko ne tähän sitä kortisonia.

ELINA:

Joo ja kukonhelttää. Ihan hyvän tuntunen.

AKSELI:

Haluisitsä että kakussa näkyis jotenki urheilu.

ELINA:

Ihan sama. Päätä sinä.

AKSELI:

Häämarssia en kyllä päätä yksin. Anteeks mut millon me oikein suunnitellaan tätä!

ELINA:

Pliis Akseli! Ei tänään! Mulla on SM-kisat kesken!

AKSELI:

Anteeks. Anteeks. Ei olis pitäny. Hei nyt näytä niille joo. Mut varo sitä akillesta. Ja selkää. Ja olkapäätä. Ja kaikkee.

Hei nyt alkaa keihäs. Anna pusu. Jäätkö kattomaan?

AKSELI:

Muuten kyllä jäisin, mut kun täytyy tehdä hääkarkkeja ja leipoo pulla

pakkaseen..tässä on aika paljon hommaa Elina kuule...

ELINA:

Hyi helevetti kun jännittää! Ihan kauhee lataus.

KUULUTTAJA:

Urheilijat suorituspaikalle!

ELINA:

Höh, keihäs jäi.

4. Kohtaus

Voitto, Paavo ja Hannes juoksevat takaisin näkyviin. Voitto on aika huonovointinen.

HANNES KOLEHMAINEN:

Siinä Google mapsissa olivat minun patsaalta nuaman sutanneet.

PAAVO NURMI:

Se on hyvä, kyllä muistomerkilläkin pitää jotain yksityisyyttä olla, olis se Aaltosen Wäiski voinu minullekin housut tehdä.

HANNES KOLEHMAINEN:

Sinusta tehtiin sitten lopulta viis patsasta.

PAAVO NURMI:

Juu, mutta eivät millään meinanneet laittaa ensimmäistäkään näkyviin..

HANNES KOLEHMAINEN:

Miksi ei?

PAAVO NURMI:

Kulkuset vilkku..

*Voitto huilaa, Paavo ja Hannes häviävät
Voitto huomaa Rautavaaran.*

VOITTO:

(Yleisölle.) Pieni huili niin jaksaa taas.. (Pitelee rintaansa)

Rautavaara alkaa laulaa

VOITTO:

Onko tuo.. On se. Nyt menee nää harhat kyllä pahaksi..

TAPIO RAUTAVAARA:

”Juokse sinä humma, kun tuo taivas on niin tumma ja kahden tässä hiljaa mennään. Humma on pojalle ainoa aarre ja sellaista ei ole kellään, Hummani hei, hummani..

Räty jolla käsissä keihäs ja lenkkimakkara

SEPPO RÄTY:

Saksa on paska maa!

Taustalta kuuluu huutoa.. Elmo, Elmo..

ELMO:

Kymmipittoni..? Vode hei, Sehän on helppoo kun heinän teko.

VOITTO:

Helppo se on romanihenkilön huudella

Taustalle tulee jumalinen Lasse Viren.

VOITTO:

(Yleisölle) Jumalauta se on Vireeni, tuntuu siltä kun se vaatis, että minun on juostava... juostava kaikkien suomalaisten puolesta.. tuntuu siltä, että jos nyt en juokse niin suomi vähintään syöksyy lamaan, että sotaveteraanit on

turhaan taistellu suomen puolesta,
että se on perkele minun käsissä
nyt.. Ei satu enää.. !

Voitto jatkaa juoksua, Leikataan biisiin.

5. kohta.

Rankasti tyylitellyt yleisurheilun SM-kisat tanssittuna ja laulettuna, Elina laulaa säkeistöt ja urheilee kertsit. Epäjenkkamainen sovitus, vauhdikas toteutus.

TOIMITTAJA:

(Yleisölle) Ja täällä yleisurheilun
SM-kisat lähenevät huippuaan,
jäljellä vielä naisten seitsenottelu.
Kuka vie kultamitalin!

BIISI: Minne tuuli kuljettaa

Katso naavaan puun taa
Tutki tuulen suuntaa
Se on pohjoinen
Tiukka mutru huuleen
Selkä vastatuuleen
Kestät kyllä sen

Kulkija ne tietää
Kulkija ne sietää
Luonnon oikut nuo
Tuuli toista haastaa
Turhat toiveet raastaa
Voittoja ei suo

Minne tuuli tytön kuljettaa
Milloin tuulentuvan nähdä saa
Tuuli on vastainen
Kääntyykö suunta sen
Minnekä tuuli vienee
Mistä kohta tuulen suunta lie
Minne tuuli tytön nyt taas vie
Tuulesta temmaten
Rauhaansa saako ken
Minne tuuli kuljettaa

Vientin vuotta monta
 Nuorta, huoletonta
 Tuuli vuodet vei
 Tuulella on potti
 Tuuli kaiken otti
 Tuuli anna ei

Pakkomielle matkaan
 Minut ajoi hatkaan
 Tuulen teille vaan
 Tuuli tuuti lastaan
 Kuulla ainoastaan
 Viiman laulun saan

Minne tuuli minut viedä saa
 Minne puuska roskan riepottaa
 Tuuli on vastainen
 Kääntyykö suunta sen
 Minnekä tuuli vienee
 Mistä kohta tuulen suunta lie
 Minne tuuli tytön nyt taas vie
 Tuulesta temmaten
 Rauhaansa saako ken
 Minne tuuli kuljettaa

6.Kohtaus

Biisi on kuvastanut kisoja ja biisin, eli kisojen jälkeen kameramies ja toimittaja juoksevat Elinan perään.

TOIMITTAJA:

Elina oota vähän, otetaan sut suoraan lähetykseen..

Elina on vielä hengästynyt juuri loppuneista kisoista.

KAMERAMIES:

5,4,3,2.. Lähetys!

Birgit tulee kaukosäädin kädessä, puhelin soi, urheiluruudun tunnari alkaa soida kun Birgit saa televison päälle.

BIRGIT:

Birgit Suomalainen-Karlsson. No hei Rolle, odotatko hetken, että saan television auki, meidän Elinaa haastatellaan kohta urheiluruudussa.. Juu kiitos, kiitos.. Minä nyt en niin siitä tiedä onko se menestyminen nyt niin tärkeätä, kunhan mukavaa vaan olis...(Laittaa TV:n päälle.) No niin.. nyt voit kertoa... Eikun nyt Elina puhuu, täytyy kuulla mitä se sanoo.. voitko ihan hetken vielä odottaa Rolle kiltti..

TOIMITTAJA:

SM-kisojen seitsenottelun hopeamitalista Elina Suomalainen, onneksi olkoon, toinen sija ei ole huono saavutus vai mitä?

ELINA:

...

TOIMITTAJA:

Viidentuhannen pisteen raja rikki, se on kova saavutus.

ELINA:

..onhan tuosta matkaa vielä Satu Ruotsalaisen Suomen ennätykseen 6404..

TOIMITTAJA:

Sekö on tavoitteesi, rikkoa Suomen ennätys?

BIRGIT:

Voi hyvä lapsi, eikö se mikään riitä.. ja tuossa iässä vielä... isäänsä tullut... Mitä sanoit... Ei kai... voi kauheaa.. ihan kauheaa!

Kiitos Rolf kun soitit. Minä yritän soittaa Voitolle.

Soittaa, jolloin näemme Voiton juoksemassa ja puhelin soi Voitto ei vastaa.

BIRGIT:
Vastaa..vastaa nyt.

BIRGIT:
Akseli! Akseli!

Akseli tulee essu päällä, kädet taikinassa, on leipomassa anoppilassa pullia.

AKSELI:
Tulen tulen, joko sitä haastatellaan.. Teillä on taas biojätteet laitettu roskien sekaan, eikö teillä vieläkään oo opittu kierrättämään?

BIRGIT:
Rolle soitti..siis se meidän perhelääkäri Rolf ja kysyi miten Voitto otti sen, kun hän kielsi ehdottomasti juoksemasta sitä Virenin muistojuoksua..

AKSELI:
Mutta sehän on...

BIRGIT:
...Sitä juuri juoksemassa, eikä vastaa puhelimeen, enkä minä tiedä millä kentällä se sitä juoksee..

AKSELI:
Rauhotu.

BIRGIT:

Voitto on saanut infarktin, jonka se on meiltä salannut. (Itkee).

AKSELI:

Niinkö? Just tyypillistä. Rauhotu nyt kaikki järjestyä lähdetään etsimään sitä.

Birgit lähtee Akseli kuulee vielä urheiluruudusta seuraavan:

ELINA:

Lapsien aika on myöhemmin, nyt panostetaan täysillä urheiluun.

AKSELI:

Mitä se sano...

7. Kohtaus

Leikataan suoraan juoksevaan ja laulavaan Voittoon. Tässä tanssi ja laulu kuvastaa Voiton suhdetta kuntoilun harrastamiseen. Voiton mielestä se on turhaa nynnyilyä. Laulussa alkaa tulla sauvakäveleviä ja vesijuoksevia naisia jotka vetää Voitosta ohi, ja sekös potuttaa.

HARVA MEISTÄ ON RAUTAA

Kai moni miettii onko nyt mieltä missään,
Raataja rankka tai työtön ikävissään.
Huominen heille synkältä aina näyttää,
Viitsi ei kukaan, lähteä mukaan, jos jotain
yrittää.

refrain:

Harva meistä on rautaa, moni taipua saa.
Moni omillaan oppinut ei ole toimeen
tulemaan.
Minä taivu en koskaan, tahdon vain yrittää,
Ja kaiken sen, minkä pitää mä päätän, se

mulle myös jää.

Hammas on jälkeen päivän nyt kotiin rientää,
 Jos jotain hyvää aikaansa saaneen tietää.
 Huominen olkoon, huominen täytyy sietää,
 Ei äitä estää voi, joka kestää kolhut ja yrittää.

S
 refrain

S
 refrain

Ja kaiken sen, minkä pitää mä päätän, se
 mulle myös jää.

8.Kohtaus

*Akseli tulee kentän laidalle , jossa Voitto juoksee,
 Akselille on jäänyt essu päälle.*

VOIVOITTO:

Mitäs se viherpiipertäjä täällä
 tekee? Joko tuli pullat leivottua?

AKSELI:

Sä et sais kuulemma juosta.
 Lääkäri soitti Birgitille ja se on ihan
 poissa tolaltaan..

VOITTO:

Nää on poika sellasia asioita, joista
 sä et tajua mitään, joten älä niihin
 puutukaan.

AKSELI:

Kyllä sä olet juossu jo riittävän
 monta kertaa kymmenen tuhatta

metriä ja äänestänyt Vireniä eduskuntaan, sillonkin kun se ei vielä ollu ees ehdokkaana, että eiköhän se oo jo ihan selväks tullu, että Vireni on sun mielestä merkittävä mies.

VOITTO:

Mees kuule lajittelemaan biojätteitä ja pelastamaan itämerta.

AKSELI:

Heti kun lopetat ton juoksemisen. Toi on tosi vaarallista.. Sulla oli kuulemma ollu sydäninfarkti.

VOITTO:

Menes nyt. Sademetsä tarvii sua, minä en.

Juha mieto hiihtää näyttämön läpi.

JUHA MIETO:

Silloon se vasta joltakin tuntuu, kun on vereenmaku suus ja peräsuoli roikkuu puntis.

VOITTO:

Siinä's kuultit..

AKSELI:

Mitä?

VOITTO:

Ei mitään..

AKSELI:

Kuule Vode..

VOITTO:

Sinulle Voitto... Tuohan on Sievinen..

*Mikael Granlund tulee tanssien selin
paikalle ja tyylytelysti veivailee ilmaveivejä,
Voitto katselee.*

AKSELI:

Mennään kotiin, Birgit on
huolissaan..siellä on tuoretta
pullaakin... juotas mitalikahvit...

VOITTO:

Se ei oo sinun kotis. Nämä asiat ei
akoille kuulu ja ne pullas voit syödä
niitten griinpiissiläistes kanssa.

Keke Rosbrg ajaa formulalla ohi.

KEKE ROSBERG:

Vroooooommmmm. Jos sä olisit
Keke sä et keskeyttäs, mut kun sä
et oo Keke, kun sä oot Voitto. Mut
jos mä olisin Voitto, mä en
keskeyttäs, koska mä oon Keke...

AKSELI:

Voitto hei..

VOITTO:

Oos nyt hiljaa kun suurmies puhuu.

AKSELI:

Kuka.. Missä?

KEKE ROSBERG:

...sä et voi olla Voitto Keke, koska
mä oon Keke, mut Kekenä mä
sanon sulle Voitto, et oo Keke!

VOITTO:

Sanoitko sä mitalikahvit?..Miten
Elinan kävi kisoissa?

AKSELI:
Tuli toiseksi.

VOITTO:
Onpa hienoa.. Miten se sen otti?

AKSELI:
Huonosti...

VOITTO:
(Yleisölle) Sattu Elinan SM-kisojen toinen kilpailupäivä samalle päivälle tämän kanssa.. Yhtään muistajuoksua en oo välistä jättäny ja sovittiin sitten Elinan kanssa näin..

AKSELI:
Kenen kanssa sä oikein puhut...?

VOITTO:
Yleisön.

AKSELI:
Kyllä se nyt on ihan sekasin..

Voitto jatkaa juoksuaan. Akseli lähtee.

9. Kohtaus.

Esko Patola laulaa ja Elina treenaa.

Biisi
Seitsemän kertaa seitsemän

Vain nuo kaksi kättä vahvaa ja
tahto armoton,
muuta miehellä ei silloin ollutkaan.
Kuokka suosta iski vähitellen
viljavainion,
pian pelto kasvoi ensisatoaan.

Tahto rautainen vie läpi harmaan
kallion,
siinä katajaisen kansan malli on.

Vaikka takatalven halla sen
ensiviljan vei,
alla Pohjantähden lannistuttu ei.

Seitsemän kertaa seitsemän,
koetellut on koura kohtalon.
Seitsemän kertaa seitsemän,
siitä sisu aina suunnaton
vain noussut on.

Poika perinnöksi pelkän sai tahdon
isältään,
lähti torpasta ja saapui kaupunkiin.
Joka aamu ehti sorvin ääreen kello
seitsemään,
tunsi tien vain tehtaalta hän
kortteeriin.

Tahto rautainen vie läpi harmaan
kallion,
siinä katajaisen kansan malli on.
Vaikka tehtaan tyttö sielun ja
tilipussin vei,
alla Pohjantähden masennuttu ei.

Seitsemän kertaa seitsemän,
koetellut on koura kohtalon.
Seitsemän kertaa seitsemän,
siitä sisu aina suunnaton
vain noussut on.

Pojanpoika peri tahdon myös
vahvan taatoltaan,
puri hammasta kun tarttui
aapiseen.
Meni kaksi vuotta luokkaa kohti,
mutta aikanaan
hyvän viran sai ja akan oppineen.

Tahto rautainen vie läpi harmaan
kallion,
siinä katajaisen kansan malli on.
Vaikka naapureiden elintaso

mielenrauhan vei,
 alla Pohjantähden antauduta ei.

Seitsemän kertaa seitsemän,
 koetellut on koura kohtalon.
 Seitsemän kertaa seitsemän,
 siitä sisu aina suunnaton
 vain noussut on.

ESKO PATOLA:

Jaksaa jaksaa! Kipu on kivaa,
 tuska taivaallista!

Akseli tulee.

ELINA:

Eikö me olla sovittu, että sä et tule
 harjotuksiin häiritsemään
 keskittymistä.

ESKO PATOLA:

Ylimääräiset pois kentältä, liike ei
 lakkaa, syke ei laske. Kyykkyjä!

AKSELI:

(Elinalle) Heti kisojen jälkeen
 reenit, onko toi nyt järkevää?

ELINA:

Tää on Patolan uus metodi.

PATOLA:

Melontaa!

AKSELI:

Ajattelin vaan tulla sanomaan että
 isäs on hengenvaarassa. Se hullu
 juoksee sitä Vireenin kymppiään
 vaikka sillä on ollu infarkti. Pitäs
 pysäyttää se. Oisko ideoita.

PATOLA:
Syke!

ELINA:
Ainahan se on sen juossu. Ja jos ei vedä ihan täysillä.

AKSELI:
Se jutteleekin ihan kummia..

ELINA:
Siinä ei oo mitään kummallista.

PATOLA:
Linkut!

AKSELI:
Äitis on ihan paniikissa. Voitto ei oo kertonu sillekään mitään.

ELINA:
Tää menee kyllä pilalle tää maitohapporasituskoe jos mä lähden nyt.

PATOLA:
Linkut!

AKSELI:
Ja se se olis varmaan ihan kauheeta.

ELINA:
No ei tätä kukaan hullu nyt ihan heti huomenna uusiakaan halua!

PATOLA:
Linkkuja!

AKSELI:

Mitä sä oikein sanoit
urheiluruudussa?!

ESKO PATOLA:

Eikö se sana kuuluu! Linkkuja!

ELINA:

Lähe sä sanomaan sille Voitolle
että lopettaa, muuten Patola repii
pelihousunsa.

AKSELI:

Se on ihan joku muu joka tässä
repii kohta pelihousunsa!

ESKO PATOLA:

Essupukuinen kaveri poistuu
kentältä välittömästi, täällä
urheillaan. Syke!

AKSELI:

Sä lupasit mulle!

ELINA:

Esko anna kolkuy sekkaa..

PATOLA:

Saatte 10. aika alkaa nyt.

ELINA:

(Vetää Akselin sivummalle)Yks
kausi vielä.. mulla on alkanu
tulokset parantua ja tää on mun
viiminen mahdollisuus, mä oon jo
sen ikänen.

AKSELI:

Kohta se viiminen mahdollisuus
menee paljon tärkeemmästä.

ESKO PATOLA:

Aika loppu nyt! Pitääkö tulla ihan omi käsin heittämään häirikkö ulos? Spurtti!

ELINA:

Nyt lähdet, puhutaan sitten kotona!

Akseli repeää täysin.

AKSELI:

Me puhutaan nyt! MINÄ HALUAN LAPSEN! Mä oon ostanu jo salaa sille vaatteita, harjotellu nuken kanssa vaipan vaihtoo, opetellu tuutulauluja ja tilannu Vauva lehtee poste restanteen. MINÄ HALUAN LAPSEN!

ELINA:

...Voi helvetti.. Mä olen Patolan kanssa sopinu, että tää kausi satsataan kaikki urheiluun, ei tässä voi mitään lapsien tekoa ajatella, selipaatissakin pitää olla koko vuosi, paitsi juhannus ja Jouluku. Onhan meillä ne häät kulta, ihan kohta.

AKSELI:

Ihan samanlainen oot kun isäs!
Paitsi pahempi!

ESKO PATOLA:

Mikäs mies se täällä oikein riehuu?

AKSELI:

Koskela Suomesta! Syö ituja ja paskantaa biojätettä!

Patola:

Hoitakaa suhteenne kuntoon, minä vedän sillä välin traithlonin.(Poistuu)

AKSELI:

Elina.. se on nyt loppu! Häät on peruttu!

Heittää sormuksen.

ELINA:

Akseli..(Romahtaa ja hetken

kuluttua nousee ylös.)

Kipu on kivaa, tuska taivaallista..
Havuja perkele!

Porsovilaisia! (Juoksee

porsovilaisilla ulos

Elina jatkaa treenaamista ja laulaa pätjän biisistä 7 x 7

10. Kohtaus

*Voitto juoksee. Marja-Liisa Kirvesniemi rullahiihtää vastaan eikä päästä
Voittoa eteenpäin.*

VOITTO:

Anteeksi, siirrätkö sitä sauvaa...
kun pitäis päästä jatkamaan, mulla on tässä tämä... kunniajuoksu...
kesken...

MARJA-LIISA:

Mitenkä miul on täs nyt orastamas ihan niiko semmone aistimus että se ois tää juoksemine siule jotakii iha muuta ko kuntoiluu? Kuka siul o perässä? Juokset sie pakkoon?

VOITTO:

(yleisölle) Hapenottokyky ei oo varmaan ihan parhaimmillaan, kun alkaa naisurheilijatkin jo ilmestymään harhoihin. (Marja-Liisalle) On suuri kunnia olla perinteisen hiihtokuningattaren terapoitavana, mutta kun minulla olisi tässä kymppi juostavana... suomalaisen yleis- ja kestävyysurheilun muistoksi... perinne...

MARJA-LIISA:

Muistot ne on ihan niiko se miun palkintokaappi. Siellä ne on mitalit ja pokaalit ja kristallit mutta mitä ne ois, tyhjii kuorii vaan jos ei olis perhettä kenen kans niit siin sit killottellee.

Voitto yrittää työntää kohteliaasti jatkuvasti pälättävän Marja-Liisan sivuun. Birgit juoksee kentälle.

MARJA-LIISA:

Onko se siulakkii se sinivalkone syndrooma, kuule. Ko on nii kertakaikkise hankala olla omie perheejäsenete seuras nii sit liittyy urheiluseuraa. Ketä sie oikee juokset karkuu kuule?

BIRGIT:

Täällä sinä olet!

VOITTO:

(Yleisölle) Tuo ei ikävä kyllä ole harhanäky..

Marja-Liisa huomaa Birgitin

MARJA-LIISA:

Ai tuommost. Nythä hää saakii siut kiinni.

BIRGIT:

Voitto kulta! Pysähdy! Var så snäll!

MARJA-LIISA:

Ai häähä taitaakii olla ruotsalaine. Onko se siu kansalline trauma sitte niiko läntepäi enempi kallellaa? Sehä onkii erikoine tämmössii on vähempi suksinu vastaa ko se enempi ylleesä on tuo itä meit ikkäänku kansakuntana juoksuttant.

Marja-Liisa ei suostu häipymään.

VOITTO:

Nyt riittää, nyt menee henkilökohtaseks!

BIRGIT:

Niin meneekin. Nyt lähdetään sairaalaan ja heti!

VOITTO:

Ei korkokengillä juoksuradalle!

MARJA-LIISA:

Ruotsalaisetha o viehättävvi ihmisii, avvoimii ja heil ko ei oo nii traumaattine se kansalline historia nii hyöhä ovatkii sillä lailla tunnepuolisest meit iha kansakuntana eellä.

VOITTO:

Eikä oo varmasti!

BIRGIT:

Mitä?

MARJA-LIISA:

Siehä se ootkii mielenkiintose
ratkasun kehitelly tähä siun
ruotsalaisuustrumaan.

VOITTO:

Nyt hiljaa siinä!

BIRGIT:

Rakas...

MARJA-LIISA:

Rohkee mies, päin vain suurinta
pelkoo.

BIRGIT:

Enhän minä ole vielä edes
aloittanut...

VOITTO:

Ei kun et sinä!

MARJA-LIISA:

Sie oot yrittäny silviisii avata siun
tunnelukot naimalla ruotsalaisen!

BIRGIT:

Mitä?

VOITTO:

Hiljaa. Ja en oo yrittäny!

BIRGIT:

Siis kuka? Hiljaa?

VOITTO:

Ei mitään.

BIRGIT:

Älä nyt ole noin ankara itseäsi
kohtaan. Olethan sinä yrittänyt.
Muistatko. Jouluaattona 1987

Marja-Liisa hiihtää pois.

esimerkiksi et katsonut
Urheiluruutua. Ja jätit Kalevan
kisoihin menemättä kun Elinalla oli
se umpparileikkaus. Jasså. Mutta
oletko yrittänyt riittävästi. Siitä
voidaan olla montaa mieltä. Mutta
mitä väliä sillä nyt on.

MARJA-LIISA:

Parisuhe. Siin se o varsinaine
kuningaslaji. Tämmöselkii
kansakunnal kenel on jo siin
valtakunnan lipuskii kuvattuna kaks
suksee ristis.

BIRGIT:

Rolle soitti. Miksi sinä et ole
kertonut mitään! Sinä senkin,
senkin, umpio!

VOITTO:

Höh. Turha tehdä tästä nyt
numeroo.

BIRGIT:

Numeroo! Sinä olisit voinut kuolla!

VOITTO:

Höpön höpön.

Voitto lähtee juoksemaan

Birgit laulaa: Kuurankukka

Turhaan aivan turhaan
Minä yöllä hamuan sua viereltäin
Turhaa aivan turhaa
On sitä kieltää ikävään jo lähteissäin

Kuuran kukkasia piirtyneen sun
ikkunaasi näin
Kuuran kukkia nyt kannan sisälläin
Lämpö päivänkään ei niitä sieltä

pois voi sulattaa
Ne siellä kukkii mihin varjo lankeaa

Voitto tulee taas näkyviin

BIRGIT:

Nyt lähdetään heti ja otetaan sydänfilmi ja liuotushoito ja vyöhyketerapiaa ja EKG. Minä soitan Akselille, Akseli tulee hakemaan.

VOITTO:

Pistä pois se puhelin. Kuulitko.
Pistä pois se.

BIRGIT:

Voitto!

VOITTO:

Minä en lähde minnekään. Tässä on vielä 17 kierrosta jäljellä.

Voitto lähtee taas juoksemaan

BIRGIT:

Turhaa aivan turhaa
On jälkiänsä käydä seuraamaan
Turhaa aivan turhaa
Se mitä etsii enää ei oo enallaan
Turhaa aivan turhaa
On katkeruutta kantaa sisällään
Turhaa aivan turhaa
Kun muuta muuttaa ei voi kuin itseään

Kuuran kukkasia piirtyneen sun
ikkunaasi näin
Kuuran kukkia nyt kannan sisällään
Lämpö päivänkään ei niitä sieltä
pois voi sulattaa
Ne siellä kukkii mihin varjo lankeaa

BIRGIT:

Ei voi olla totta. Tämä ei voi olla totta. Tämä tapahtuu nyt.

VOITTO:

Mikä?

BIRGIT:

Sinä aiot tappaa itsesi urheilulla.

VOITTO:

Jos ei yhtä kymppiä jaksa niin joutaa kuolla.

BIRGIT:

Tätä ei usko sukulaiset Ruotsissa. Minusta tulee oikeasti verkligen urheiluleski. 40 vuotta aivan kiva liitto ja sitten tämä. Tästä piti alkaa elämän kultaiset vuodet. Puutarhanhoitoa ja rivitanssia. Vain me kaksi. Minä menen nyt. Ota sinä vaikka tämä. Kulthaahan tämäkin on.

Birgit heittää sormuksen.

VOITTO:

Birgit. Ei. Älä nyt. Ei nyt sentään.

BIRGIT:

Minä haluan avioeron.

Birgit lähtee.

VOITTO:

(Yleisölle) En minä ymmärrä tuota Birkittiä yhtään. Yks juoksu jumalauta! No kyllä se siitä taas leppyy..satamaankin alkaa perkele. Sormusta se ei ole koskaan ennen kyllä heittäny..Hassua että se on

sillä vielä tallessa. Oma on tainnu
jääda jonkun urheilukentän
pukuhuoneeseen... Me tavattiin
Birgitin kanssa Suomi-Ruotsi
maaottelussa..

*Tempautuu sisälle muistoon
Suomi-Ruotsi maaottelusta
Tuhkolmassa*

VOITTO:

Suomi-Ruotsi-maaottelu, vuosi
1973, Tukholman Olympiastadion.
Voitto Suomalainen on saapunut
kannustamaan maansa
yleisurheilun parhaimmistoa jälleen
kerran voittamaan svedupellet, nuo
heiveröiset länsinaapurit, joille
ruumiillinen työ lienee edelleenkin
vieras käsite. Hannu Siitonen
kiskaisee 90,42, jo viidennen
kerran peräkkäin yli 90 metriä,
sinne uppoaa keihäs kuin meren
mutaan. Suomi voittaa
kolmoisvoiton ja stadion repeää
huutomyrskyyn. Mutta mitä tekee
Pelloskosken Ponnistuksen Voitto
Suomalainen. Ei mitään, hän ei tee
mitään. Hän istuu c-katsomossa,
hiillosmakkara kädessä paikoilleen
jähmettyneenä kuin suolapatsas,
hän tuijottaa yhteen paikkaan, tai
oikeastaan kahteen, kahteen
häkellyttävän kirkkaaseen
sinivihreään silmään, jotka kuuluvat
riikinruotsalaiselle makkaramyyjälle
Birgit Stockmannille, joka on juuri
antanut Suomalaiselle makkaran ja
vaihtorahat 2 kruunua 40 äyriä, ja
Voitto Suomalaisen päässä alkaa
kehkeytyä suunnitelma, jonka
yltiöpäisyys hakee vertaistaan

suomalaisen kestävyysurheilun historiassa: Voitto Suomalainen päättää siltä istumalta naida tämän riikinruotsalaisen ja viettää hänen kanssaan koko loppuelämänsä, huolimatta meneillään olevasta urheilun huipputapahtumasta, vaatimattomasta urakehityksestään metsäkoneyrittäjänä ja ennen kaikkea täysin piittaamatta siitä eittämättömästä tosiseikasta, että Suomalainen ei puhu sanaakaan ruotsia.

BIISI:

Sade - säv. Jose Feliciano
suom.san. Tuula Valkama

Sadetta mä kuuntelen
joka yltyy vaan
ohimenneen eilisen
taas mä elään saan
satoihan eilenkin
kun sut jälleen kohtasin
ja hiustes kastuvan näin,
sen muistan jälkeenkinpäin

Sade äänes muiston luo
sinut tähän tuo
sadetta mä kuuntelen
muistan kaiken sen
pisaraan kirkkaimpaan
katson, silmäs nähdä saan
sade äänes luoksein kantaa,
mulle kaiken kauniin antaa
sada sada aina vain
muistan rakkaintain

Hän nukkuu niin luulen,
valvon ja kuulen
virtanaan sataa aina vaan ja
pilvet käy pois lailla tuulen

12.Kohtaus

Elina tulee etsimään Voittoa kentältä. Löytää Voiton ja Birgitin heittämän sormuksen.

ELINA:
Iskä

VOITTO:
Mulla on tässä tää kymppi menossa.

ELINA:
Ai että ihan kymppi. Onks tää äiskän sormus.

VOITTO:
On se.

ELINA:
Missä äiti on?

VOITTO:
Missä lie. Sinkkuristeilyllä.

ELINA:
Miks sä et nouse ylös?

VOITTO:
(Ei pysty nousemaan)
Palauttelen tässä vähän.

ELINA:
Mitä täällä on tapahtunu?

VOITTO:
Sun äitis jätti mut.

ELINA:
Mitä!? Ei voi olla!

VOITTO:
Ei sais kuulemma juosta, kato.

ELINA:

Voi vinettojen vinettojen vinettojen kevät.

VOITTO:

Eikös sinun pitäis olla siellä vuodesohvamaainoksen kuvauksissa.

ELINA:

Ei ku ne ottikin Kiira Korven.

VOITTO:

Miks?

ELINA:

No miksköhän?

VOITTO:

Semmosen rimpulan!
Perun sen sohvatilauksen.

ELINA:

Ootko sä niinku ihan kunnossa.

VOITTO:

Oikeen polven eturistiside ja akillesjännehän on sen verran kevätkaudella vaivannu että ei ole pystytty normaaleja vauhtiharjotuksia tekemään. Kunto on tämä, lähdetään kattomaan mihin se riittää.

ELINA:

Eiku siis... jos äiti jätti sut... ootko sä niinku *sillä lailla* kunnossa.

VOITTO:

Henkinen kantti tulee kyllä kestäämään, elämä miehenä Suomessahan on yhtä

kestävyysjuoksun
mentaaliharjoittelua. Päivästä
toiseen.

ELINA:
Akseli jätti mut.

VOITTO:
Mitä.

ELINA:
Akseli jätti mut. Ja peru ne häätki.

VOITTO:
No nyt siitä päästiin! Semmonen
henkinen ruotsalainen, perkele,
pusikonsuojelija. Sehän näyttääki
ihan pikkukakkosen sedältä koko
mies.

ELINA:
On äitiki ruotsalaine. Ja vielä oikee.

VOITTO:
Äitis on eri asia. Ihan eri asia! Ja
tommosia Akseleita on kuule
maailma pullollaan. Kun sinä saat
kenet vaan! Ihan kenet vaan!
Harjotusleireillä sitä kuule tutustuu
ja kuka vois ymmärtää paremmin
huippu-urheilijaa kun toinen
huippu-urheilija! Sinä tarviit
semmosen... semmosen joka on
Sun Tasollas! Ihan turha hukata
aikaa tuommosten
jumppakerhovimpuloitten kanssa.

ELINA:
Jääpähän enemmän voimavaroja
urheiluun.

VOITTO:

Niin kuule, ja minä tuen sinua kuule, nyt on mullaki aikaa, lähden vaikka sulle huoltotiimiin kun ei tarvi niissä puutarhaliikkeissä enää seisokella kasseja kantamassa!

ELINA:

Ihan oikeestiko te erootte?

VOITTO:

No mikäs siinä, kuule, eihän siinä mitään, sehän voi olla hyväki ratkasu, kas kun en sitä ite keksiny. Onhan sitä jo tämä tämmönen parisuhde nähty. Nyt uutta kohti, eteenpäin on elävän mieli!

ELINA:

Vastamäkeen sielu surren!

VOITTO:

Ja siitä nousemme! Hammasta purren!

ELINA:

Elämä on laiffii!

VOITTO:

Menestys tulee ennen työtä ainoastaan sanakirjassa!

ELINA:

Sääli on sairautta!

VOITTO JA ELINA:

Ja kipu on kaveri!

Biisi: Katson sineen taivaan.

Voittoa alkaa ottamaan tosissaan pumpusta

VOITTO:

Sinä oot Elina aina ollu hieno tyttö. Kyllä minä oon aina ollu ylpee että minä oon sun isäs.

ELINA:

Onko iskä huono olo. Ottasitko hartsporttia.

VOITTO:

Hieno ja rehti nainen ja hieno urheilija oot Elina. Ja pienestä lähtien jo niin sisukas että ei oo montaa semmosta niinku isin oma Elinapelina.

ELINA:

Koskeeko johonki, sano mihin koskee.

VOITTO:

Minä haluan sanoa sinulle Elina tämmösen asian että minä rakastan sinua kuule. Vaikka tulis mikä niin muista että kotiin voit aina tulla.

ELINA:

Mä soitan ambulanssin.

VOITTO:

Ja äitis on ihana nainen. Minä rakastan sitäki.

ELINA:

Sut isi viedään nyt sinut sairaalaan. Saat apua. Kyllä tämä tästä.

MATTI NYKÄNEN:

Sulla on nyt semmonen fifty-sixty tilanne tässä Voitto, elämä on laiffii ja myös ihmisen parasta aikaa ja

muista, että jokainen tsäänssi on mahdollisuus.

VOITTO:

Sinun neuvojasi, Matti, minä tässä nyt ihan laitimmaiseksi tarvitsen.

Ambulanssin ääni. Voitto juoksee ambulanssiin.

MATTI NYKÄNEN:

(Yleisölle) Teitä mä neuvon kuitenkin menemään 20 minuutin verryttely ja nesteytys tauolle. Itekin ehkä otan, ehkä en.

VÄLIAIKA

13.Kohtaus

Lavalle marssii kolme päättäväistä ihmistä; Elina, Patola ja Akseli. Elina ja Patola treenaa. Väleissä laulua. Elina tekee jalkakyykkyjä tms rankkaa ja pitää samalla Patolaa reppuselässä. Akselilla on hierontapotilas jonka jalkoja leipoo koko ajan samalla kun tilittää.

PATOLA:

Mikä siinä ponnistuksessa oikein on? Hyyt jää vajaaks koko ajan.

ELINA:

Ei lähe.

PATOLA:

Ja minkä takia ei lähe?

ELINA:

Yksityispuolella mättää.

AKSELI:

Näissä niskan jumeissa helposti heijastuu koko ihmisen henkinen tasapaino. Mä oon aatellu että jos ihminen yrittää niinku väkipakolla

toimia sellasessa roolissa mikä ei itelle oo luonteva niin siitä just syntyy niitä lihasjännityksiä. Laske vaan ihan rennoks.

PATOLA:

Yksityispuolelta ei ole ennenkään ponnistettu! Elina hei...

ELINA:

On raskas olo.

PATOLA:

Ylikunto? Hmm... voiko olla... ei oikein voi... kaikki tehty oikein... entäs motivointi... mites ne siellä lajivalmennuskurssilla teki, se oli se positiivisen mielikuvan tekniikka... aika ällöttävä kyllä... no, kai se on pakko... Kuka on paras!

ELINA:

Minä olen paras!

PATOLA:

Kuka pystyy?

ELINA:

Minä pystyn!

AKSELI:

Siitä tulee helposti ihan sellanen sokea piste, että alkaa ajatella että elämän kuuluukin tuntua pahalle ja sitä jatkaa vaan sisulla väärässä ammatissa tai väärässä urheilulajissa eikä uskalla hyväksyä semmosta vaihtoehtoo että elämän voisi olla kivaa, ja ilo, siis että elämä, se on ilo, niinku. Ja että iloa ei tartte ansaita, se vaan on.

PATOLA:

Nyt ollaan vedenjakajalla, Elina Suomalainen. Tästä lähdetään joko Lontoon olympialaisiin tai pitämään Kaikki jumppaa kiva kiva-yleisurheiluleiriä Siilinjärvelle. Kestääkö kantti?

ELINA:

Kyllä!

PATOLA:

Kelpaako pronssi?

ELINA:

Ei!

PATOLA:

Kelpaako hopea?

ELINA:

Ei!

AKSELI:

Vaikka on se toisaalta niinkin että on sitä osattava taistellakin. Jos nyt tietää vaikka että haluaa yhden vaan tietyn ihmisen eikä ketään muita niin onhan se sitten tehtävä kaikkensa että sen saa ettei tyydy johonkin kompromissiin siinä. Rakkaudessa.

PATOLA:

Laulua!

ELINA:

*Ei minä en tarvitse puolikasta
anna minulle kokonainen maa ja
taivas
meret ja joet ja vuorten harjanteet
minun!
en suostu jakamaan*

AKSELI:

Itselleen pitää olla rehellinen. Minä oon maripaitamies ja sillä nätti. Ja nimenomaan tasaraita, tasaraitamies minä oon. Raikas, ilonen ja hyvällä tavalla yllätyksetön. Kestävä elämänkumppani.

PATOLA:

Nyt alkaa näkyä sitä kipinää mitä on kaivattu! Justiin tätä Elina, justiin tätä! Tässä kyydissä ei Vuoden valmentaja-tittelikään ole poissuljettu vaihtoehto! Mitäs sanosit sun mukaas nimetystä urheiluvaatemallistosta!

(laulaa:)

*ei minua et puolikkaalla helli, elämä
kaikki kokonaan
minä jaksan
en minä halua onnen puolikasta
enkä myöskään murheen
puolikasta tahdo*

ELINA:

EM-kullan omistan äidille, MM-kullan isälle ja Olympiakullan ihan itelleni vaan!

AKSELI:

(laulaa)

*haluan puolet tyynystä vain jolla
hellävaroen poskeasi vasten
levottomana tähtenä
putoavana tähtenä kädessäsi
hohtaa sormus*

AKSELI:

Minä haluan Elinan takasin. Ja nyt minä sen saan.

ELINA, AKSELI JA PATOLA SEKÄ
HIERONTA-ASIAKAS JA

AVUSTAJAT:

*ei minä en tarvitse puolikasta
anna minulle kokonainen maa ja
taivas
meret ja joet ja vuorten harjanteet
minun!
en suostu jakamaan*

*Akseli lähtee siitä paikasta hakemaan rakkaintaan takaisin ja jättää
hierottavansa plintille hämmennyksiin.*

14.Kohtaus

*Birgit kotona puutarhassa. Juttelee omenapuuntaimelle, jota samalla
kastelee..*

BIRGIT:

Tämä perhe-elämä on kyllä aivan
kuin puutarhanhoitoa paitsi että
puutarhanhoito itkettää vähemmän.
Puutarhaakaan ei saa jättää oman
onnensa nojaan, koko ajan pitää
lannoittaa ja suojata ja koulia ja silti
ei voi tietää miten siinä käy. Tässä
perheessä ei kyllä kukaan muu
kastele ja kalkitse kuin minä...
kaikki vaan kasvaa ja kehittyy omiin
suuntiinsa eikä yhtään näe sitä...
kokonaisuutta. Ja minkä siinä teet
kun ihmisiä ei voi sitoa tai leikata
niin kuin teitä puita voi...

BIRGIT:

Perhe on kokonaisuus!

*Birgit lähtee päättäväisenä ajamaan päältä ajettavalla ruohonleikkurilla ja ajaa
vahingossa taimen poikki. Nappaa kynnelsilmin pätkän mukaansa ja lähtee
leikkurilla urheilukentälle pistämään perheensä asioita kuntoon.*

15.Kohtaus

Kentällä kovat treenit päällä, Patola teettää Elinalla vetoja, paikalla myös muita urheilijoita treeneissä.

BIRGIT:

Perhe on kokonaisuus!

ELINA:

Äiti!

BIRGIT:

Se ei voi olla vaan yhden asian ympärillä, se olisi niin kuin kukkapenkki jossa on vaan keltasia orvokkeja...

ELINA:

Äiti, täällä on maajoukkueen treenit, äiti täällä ei voi ajella ruohonleikkurilla, ne alkaa kohta työntää kuulaa just tähän näin...

BIRGIT:

Heittäköön vaikka moukarilla, minä puhun nyt.

ELINA:

Mentäskö vaikka pukuhuoneeseen?

BIRGIT:

Ei mennä. Kaikki saa kuulla.

Birgit nappaa ohikulkevalta toimitsijalta megafonin.

ELINA:

Äiti...

BIRGIT:

Parahin maajoukkue, valmennusjohto ja tukijoukot. Haluan aluksi lämpimästi kiittää

teitä siitä että olette vahvalla esimerkillänne tarjonneet tyttärelleni Elinalle ja aviom-siis ex-aviomiehelleni Voitolle sellaisia elämyksiä, joita he ovat elämältä kaivanneet. Muutenkaan en halua mitenkään tuomita puuhianne, joiden taustalla varmasti on mitä parhain tarkoitus. Haluan vain tässä yhteydessä muistuttaa, että urheilijakin on ihminen. Ja on tieteellisesti todistettu, että ihminen tarvitsee muita ihmisiä, myös heitä, joille ei merkitse yhtään mitään se, kuinka pitkälle heittää seivästä taikka se, kuinka nopeasti aitoo 500 metriä.

ELINA:

Keihästä heitetään! Ei seivästä! Ja äiti ei semmosta matkaa oo...

BIRGIT:

Sivuseikka! Lapsi hiljaa! Kilpailuhenkinen urheilija ja huom! erityisesti suomalainen urheilija on erityisen haavoittuvainen siinä suhteessa, että hän saattaa alkaa huomaamattaan kuvitella, että näitä tärkeimpiä ihmissuhteita voi hoitaa osana valmennusohjelmaa tiistaisin kello 18-19 lihaskuntoharjoituksen ja venyttelyn välissä. Tätä ilmiötä on nähtävissä muillakin aloilla yhteiskunnassamme, mutta niitä en ala tässä erittelemään, kukin menköön itseensä.

Biisi: Mitt äppeltred, Birgit

Elina treenaa Patolan hiostamana kovaa. Birgit jää paikalleen seuraamaan treeniä.

Elina pistää ”hanaa,” minkä pystyy

Elina piiskaa itseään lisää.

16. Kohtaus

Birgit ajaa paikalle päältä ajettavalla ruohonleikkurilla kuullen Patolan viimeisen lauseen. Hän paikoittaa kulkupelinsä suoraan Patolan eteen.

Patola:

Ja painaa, painaa, painaa painaa!
Nyt otetaan tulosta ulos!

Patola:

Hanaa, hanaa, hanaa Elina.
Nyt putket punaseks ja pellit auki!

Patola:

Haluatko sä olla todellinen Ferrari vai sähkövikanen Fiiatti? Nyt pannaan talla tiskiinkin ja neula punasen rajalle. Jos se ei lähden nyt, ei se lähde kisoissakaan. Me ei haluta olla mitään kotiimitaattoreita! Nyt painetaan viimeiseen siniseen!

Birgit:

Esko Patola!
Härifrån tvättas on
Täältä
pesee! Ja nyt saa riittää! Tuolla saksalaistouhulla et meidän Elinaa tuhoa.

Patola:

Tässä mitään saksal...

Birgit:

Eipä tuo miltään Curt Lindström – ruotsalaismetodiltakaan vaikuta. Mihin tällä pyritään?

Patola:

Parempiin tuloksiin.

Birgit:
Miksi?

Elina:
Äiti, menisit kotiin..

Patola:
Sehän se urheilun idea...

Birgit:
Mä sanon sulle Etola...

Elina:
Patola.

Birgit:
No niin, Etola! Mä sanon sulle. Se on aivan densamma, kuinka vikkelään meidän Elina ja muut rataa kiertää. Ne on sun ja koko urheilubisneksen ravihevostia, jotta SINÄ ja YHTEISTYÖKUMPPANIT saatte rahaa, mainetta ja kunniaa! Siihen sinäkin pyrit!

Patola:
Vuoden valmentaja olisi tietysti kans kiva titteli...

Birgit:
Ja nyt Etola - du ska nu nuuska paska!

Elina:
Äiti...

Patola:
Patola. Esko Patola.

Voitto ilmestyy sairaalasta tulleen paikalle.

Birgit:
Voitto!

Elina:

Isä, mitä sä täällä, eikö sun pitäis olla sairaalassa.

Voitto:

Ihan riittävästi ne jo siellä liotteli, on tärkeempääkin tekemistä, kun sairaalassa makailla.

Birgit:

Jasso, ja mitähän se on?

Voitto:

Juosta kymppi loppuun, (Elinalle) päätin tulla tänne oikein isolle kentälle juoksemaan.

Birgit:

Herregod ändå – Voi hyvää päivää suomeksi! Voitto Suomalainen, aiotko Sinä juosta kymppisi loppuun suoraan sairaalasta tullessa? Tiedän helpompiakin tapoja päättää päivänsä – ja vinkki oli ilmainen!

Kukaan ei edelleenkään sano mitään.

Patola:

Minä olen käynyt henkisen valmennuksen kurssin Vierumäellä ja ehdottaisin nyt, että tehdään pareittain sellanen debriefing.

Elina:

Mitäs kun mulla ei oo paria.

Patola:

Minä voin olla sinun parisi.

Kaikki neljä puhuvat seuraavat monologinsa

päällekkäin. (Kantaesityksessä toteutettiin niin, että puhuivat päällekkäin, niin ettei siitä saanut selvää ja monologeista erotettiin vuorotellen pääkohdat yleisön kuultavaksi.)

Elina:

Tää on musta hieman epäreilua sillä tavalla, että voiks Akseli koskaan tajuta, miten paljon mulla on tässä jutussa kiinni. Ei joku neljänsadan juoksu ole vaan jotakin kipittämistä ja totista työtä, jossa painetaan niin kovaa kuin sielusta irtoaa. Ja sori vaan – siihen hetkeen ei nyt mahdu mitään muuta kuin se juoksurata, se hetki, se adrenaliini ja hämmöttävä maaliviiva ja mahdollisesti hämmöttävä voitto. Ja huom! Mahdollinen voitto. Ja onko se osannu ajatella sitä myös siten, että jos mä en tässä menesty, niin on silla siinä sitten tosi mahtavasti koulutettu entinen urheilija, joka tosiaan kelpaa vaan ensi alkuun perkaamaan jotain puutarhapenkkiä jos siihenkään. Että näin.

Patola:

Minä aikanaan hyppäsin pituutta ja olin kyllä selvästi suuri lahjakkuus, varmasti suurempi kuin joku Evilä. Minä harjoittelin aamusta iltaan ja koulu jäi siinä sitten kesken. Minulla oli huono valmentaja, enkä koskaan päässyt piirisarjaa pidemmälle. Haluan näyttää, että minä olen vielä joskus huipulla ja se on Elina sinusta kiinni, joko sinä tuot minulle kultaa ja kunniaa tai

joku muu, mutta minä aion
menestyä!

Birgit:

Ja mä oon nyt ihan rauhallinen,
mutta sanon kerrankin, kun kerran
tähän asti on pitänyt antaa tilaa – ja
mille. On pitänyt antaa tilaa
urheilulle, sen seuraamiselle,
Elinan kannustamiselle, Elinan
sponsoroimiselle, urheilun
luottamustoimille ja näköjään myös
– sanonko näin – sanon, Sinun
terveyden menettämiselle. Siinä
ovat saaneet monet asiat väistyä –
äläkä vaan kysy mitkä. En ole niitä
Sulle edes viitsinyt listata, mutta
nyt listaan: puuliiterin teko, mökin
kevätkuntoonlaitto, mökin
syyskuntoonlaitto,
Ahvenanmaalainen juhannus,
viisvuotishäämatka,
kymmenvuotishäämatka,
kaksikymmentävuotishäämatka ja
ylipäättään kaikki matkat, paitsi
kisamatkoille, jos minä suostun
lähtemään. Mutta nyt – Voitto –
Vode näin perhepiirissä kun ollaan,
tilanne on mahdoton, en kestä,
etkä kestä näemmä sinäkään.

Voitto:

Tätä on nyt todella vaikea selittää.
Miehen ajatusmalli näissä asioissa
on ihan jotain toista kuin teillä
rakkaat naiset. Ei sitä voi oikein
sanoiks edes pukea. Ja silti
Sinäkään et tätä tajua, vaikka
miten rautalangasta sen vääntäis.
Mies haluaa, että elämä tuntuu
joltakin, eikä vaan käsilämpöiseltä.
Samahan se nyt on itselläsikin,

kädet mullassa kyynärvartta myöden kaikki kesät. Miten siihen osallistut? Joskus oon yrittäny, mutta eihän siihen mahdu mukaan hammastikullakaan, ettei vaan taimet mene. En minä ymmärrä kukista mitään, enkä minä sille mitään voi. Alakoulussa sen kasvion kerääminen oli täyttä tuskaa jo silloin ja päätin, etten tällä itseäni kiusaa. Ja nyt kun on jotain kiinnostavaa, niin sitäkään ei sitten saa tehdä.

Patola:

Kyllä huomaa että debriefing toimii. Sanoisitteko vielä yhden ensimmäisenä mieleen tulevan sanan jokainen?

Patola antaa vuorot.

Elina:

Voitto.

Voitto:

Voitto.

Birgit:

Kanankakka.

Patola:

No näin – tiettyä osuvuutta!

Birgit:

Olikos Sinulla Etola muita vinkkejä?

Patola:

Eipä tässä (Alkaa liikuttua)– minua ainakin helpotti.

Birgit:

Selvästi kannattaa keskustella vapaasti. Urheilullista loppupäivää!

Birgit ajaa ruohonleikkurillaan pois.

Voitto ja Birgit lähtevät.

17. Kohtaus

Patola:

(Edelleen liikuttuneena)Päivän haasteena meillä on nyt saada taas harjoitusmotivaatio ja tunnelma kisakuntoa vastaavaksi.. Kuularinkiin!

Patola ja Elina poistuu, Voitto jää yksin, meinaa keskeyttää, kunnes *Vireeni ilmestyy Voitolle ja voitto alkaa juosta.*

Patola:

Seitsemän kertaa seitsemän, koetellut on koura kohtalon, seitsemän kertaa seitsemän..

Elina treenaa yhä totisemmin ja rajummin, mutta yht´äkkiä häneltä menee selkä ja on nelinkontin maassa.

Patola:

Mikäs nyt?!

Elina:

Nyt, nyt, nyt tais mennä selkä...

Patola:

Täällä mulla on relaxanttia, kyllä se siitä ja uusiin taistoihin.

Elina:

Eikun nyt meni aika pahasti...

Patola kaivaa lääkärinlaukkuaan.

Patola:

Nouset varovasti ylös, tuikataan siihen puudutus, niin homma jatkuu.

Elina on edelleen liikkumattomana.

Elina:

Ei kun en edelleenkaan pysty...

Patola hämmästyty hieman ja tulee tutkimaan Elinaa.

Patola:
Tais olla...nämä kisat tässä.

ELINA:
Tä?

Patola:
Tais olla...nämä kisat tässä.

Patola kerää laukkunsa.

Patola:
Soittele jos tuut kuntoon.

Biisi: Sulle luvannut en ruusutarhaa (Voitto, Elina, Patola, Birgit)

18.Kohtaus

Elina on edelleen kontallaan nurmikolla. Akseli saapuu paikalle.

Akseli:
Elina, minä oon vähän miettiny ja voi olla haasteellista olla tällasen maripaitamiehen kanssa. Mut mä oon tällanen. Ja jos sä oot valmis hyväksymään sen, mäkin oon valmis hyväksymään Sut ja sun urheiluhaavees. Mä ajattelen, et me voidaan kyllä toteuttaa molempien haaveet. Niin mä vilpittömästi uskon. Meidän pitää vaan päästä tästä ylöspäin...

Elina:
Nimenomaan...

Akseli:
Ja meidän pitäis olla samalla

tasolla. Meidän pitäis katsoa tasavertaisesti toisiamme samalla kulmalla. Mitä tästä tuumaa Elina?

Elina:
Vähän vaikeeta se on.

Akseli:
Niinkö edelleen arvelet?

Elina:
Nyt varsinkin. Kun mulla on..

Akseli:
Toinen mies.

ELINA:
Akseli. Selkä on sökö. Voisitko koittaa niksauttaa sen?

Akseli:
Selkä sökö! Mahtavaa!

Akseli niksauttaa Elina selän ja hän kykenee nousemaan ylös.

Elinan ja Akselin Biisi: Eläköön elämä

Kohtaus 19.

Voitto juoksee kymppiään itse sitä selostaen ja Voitto kaatuu ja ei pääse ylös.

Voitto:
Hannes Kolehmainen, Paavo Nurmi, Tapsaa, Kekee, Nykäsen Mattikin kelpaa...Missä te ootte kun mä teitä eniten tarvin!

SEURAAVA KOHTAUS VOIDAAN HALUTESSA HYPÄTÄ YLI TAI SIIHEN VOI OTTAA ESIINTYJÄKSI JONKUN TOISEN URHEILULEGENDAN, KANTESITYKSESSÄ OLI OIKEA ATIK ISMAIL PAIKALLISUUDEN VUOKSI

JA MYÖS KOSKA HÄN EDUSTAA NIINSANOTTUJA PEHMEITÄ JA
"RUNOLLISIA" ARVOJA URHEILUN MAAILMASSA.

Atik tulee pallon kanssa

ATIK:

Siellä Missä Suomalainen aikuinen mies saa itkeä, missä sentti tai sekunti erottaa petturin sankarista, missä kansallislaulun laulaa Sakari Kuosmanen, siellä Saksa on paska maa, siellä mieto tarkoittaa väkevää ja suomalainen hikinen mies haluaa toista hikistä miestä, siellä missä suomalainen mies saa tuntea, siellä on pakko urheilla.

VOITTO:

...Ootko sä Atik Ismail?

ATIK:

Ollakko vai ei, kysyi jo Shkespeareen Ville aikoinaan.

Atik syöttää Voitolle

VOITTO:

Kuka?

ATIK:

William Shakespeare.

VOITTO:

Joku entinen pelikaveri?

ATIK:

Just...

VOITTO:

Ootko sä siinä oikeesti, vai ootko harhakuva?

Voitto syöttää Atikille

ATIK:

Koko elämä on harhaa sanoo Buddha..

VOITTO:

Joku entinen pelikaveri?

ATIK:

Just.. Akseli pyysi mua käymään puhumassa sulle järkee. Ollaan Aksun kanssa samassa runopiirissä, kova jätkä, osaa Shakespearen kaikki sonetit ulkoo..

Atik syöttää Voitolle

VOITTO:

Kenen.. niin sen entisen pelikaverin... mä kun luulin että se ei tiedä urheilusta mitään... Tää on mulle siis suuri kunnia että saan pallotella mestarin kanssa, mä en ikinä unohda sun hattutempua cup finaalissa 1981 se oli..

ATIK:

Mä kerron sulle mitä mulle on opettanu.. yks entinen pelikaveri.. Se sano: ”Tunne itsesi” ja ”Kohtuus kaikessa”.

VOITTO:

Aha.. Kuka se pelikaveri oli?

ATIK:

Sokrates.

Voitto syöttää pallon Atikille ja Atik lähtee.

Voitto:

(Huutaa) Lasse!

(Lasse ilmestyy taustalle.)

Sinä juoksit,

vitosta, kymppiä, maratonia, neljä

olympia kultaa...Vekarajärven

varuskunnan cooperintestiennätys

on edelleen Sun nimissäs. Kuka

varusmies sen juoksee, saa 30

päivää kuntoisuuslomaa! Sun

sydämes on enemmän kuin

kahden ison nyrkin kokoinen! Mä

oon aina juossu kympin sun

Mynhhenin

kympin

juoksupäivänä... Lasse.. Tää on

viiminen kerta.. mä oon pahoillani.

Voitto Suomalaisen on nyt

pärjättävä yksin.

*Hän nousee kuin valaistuneena ylös
ja alkaa kävellä maalisuoraa itse
selostaen.*

Voitto:

Ja takakaarteesta loppusuoralle

kaartaa kuin kaartaakin Voitto

Suomalainen. Jollei tämä kausi nyt

ihan nappiin ole mennytkään, on

syytä Suomen lippu vetää salkoon,

niin hienon oman juoksun Voitto on

tehnyt kaikista vastoinkäymisistä

huolimatta. Ja katsokaa: vaikei

askelluksessa enää ole sitä loistoa,

jota lennokkaimmilla kausilla
 näimme, on askel toimiva ja vakaa.
 Perille tullaan kuin pikajuna, tai
 ainakin kuin kiskobussi
 seisakkeella seisoville kättä
 heilauttaen, määräasema
 saavuttaen ja jollei ihan
 minuutilleen, niin kuitenkin.
 Määrätietoisin askelin Voitto
 Suomalainen saavuttaa maaliviivan
 kuin sovitusti kansan hurratessa
 kunnioittavasti. Ja metrejä on enää
 5-4-3-2-1 ja MAALISSA ollaan.
 Tärkeintä ei ole voitto vaan Voitto!

Biisi: Olen suomalainen

VOITTO:

On Pohjantähden alla
 tää koti mulla mainen.
 Mä elämästä laulan,
 olen suomalainen.
 Oi jospa tietäisivät maailmalla,
 nyt mitä voikaan olla taivaan alla!
 On täällä kansa, jonka kyyneleistä
 aikaansaisi aika monta valtamerta.
 On täällä monta yksinäistä, mutta
 niin paljon kiellettyä rakkautta,
 nyt ettei siitä riitä kertojaksi taulut
 eikä ikävöivät lemmenlaulut.
 On täällä elämä raskasta työtä,
 ja siinä harvemmin on onni myötä
 sen tietää vain yksin suomalainen!

Elina tuo iskälleen pukutakin ja auttaa sen päälle.

Elina:
 Aiotko puhua?

Voitto:
 En pysty, itkettä.

Elina:
 Sinua?

Voitto:
Näin.

Kaikki laulaa, Elina ja Voitto kävelee Akselin luo ja Elina ja Akseli jatkaa eteenpäin ”alttarille”

Kaikki:
On Pohjantähden alla
tää koti mulla mainen.
Mä elämästä laulan,
sillä oonhan suomalainen.
Mä rakkaudesta laulan,
on siinä mies ja nainen.
Pohjantähden alla
elää suomalainen.

Akseli ja Elina menee hääkujan läpi, avustajat ja yleisö puhalttaa saippuakuplia.

Birgit:
On se sulhanen komea.

Voitto:
Ja morsian kaunis.

Voitto:
On tässä maassa itsepäinen
kansa: ystävät jos pitää toisistansa,
ei siinä erottaa muu silloin voi
kuin yksin kuolema ja virkavalta
vain.
Me käymme vastamäkeen sielu
surren, mut siitä nousemme
hammasta purren. Me mutkan
jälkeen käymme mutkaan
nähdäksemme, ettei
kannattanutkaan!
On täällä elämä raskasta työtä,
ja siinä harvemmin on onni myötä
sen tietää vain yksin suomalainen!

Hääpari on tanssinut häävalssin taustalla, Voitto painuu päättäväisesti pokkaamaan Birgitille.

Birgit:
Sinä tanssit?

Voitto:
Kävin kurssit.

Birgit:
Koska?

Voitto:
Tässä talvella kun oli vähän hiljaista.

Kaikki paitsi Birgit ja Voitto:
On Pohjantähden alla
tää koti mulla mainen.
Mä elämästä laulan,
sillä oonhan suomalainen.
Mä rakkaudesta laulan,
on siinä mies ja nainen.
Pohjantähden alla
elää suomalainen.

Taustalla Elinan hääkimpun heitto. Patola nappaa kopin.

Birgit:
Vieläkö juokset?

Voitto:
En. Kävelen. Joskus otan
juoksuaskelen. Niitäkin tarvitaan.

Birgit:
Mihin?

Voitto:
Pienten perässä juoksemiseen.

Birgit onnensekaisessa hämmennyksessä.

Kaikki:
On Pohjantähden alla
tää koti mulla mainen.

Mä elämästä laulan,
sillä oonhan suomalainen.
Mä rakkaudesta laulan,
on siinä mies ja nainen.
Pohjantähden alla
elää suomalainen.

Loppu!